

PRINCIPALELE OPȚIUNI LA NIVEL NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL PRIVIND COMBATAREA EFECTELOR CRIZEI FINANCIARE GLOBALE

Prof. univ. dr. Dumitru MAZILU
Membru al Academiei Diplomatice Internaționale
Doctor Honoris Causa al Universității
Internaționale „Albert Schweitzer” din Geneva

Rezumat: *Criza financiară globală are serioase consecințe în toate sectoarele economiei. Multe întreprinderi au fost închise, iar șomajul a atins cel mai ridicat nivel din ultimele decade¹. Liderii țărilor industrializate și ai economiilor emergente – în cursul unor importante dezbateri internaționale² – au încercat să găsească soluții adecvate pentru limitarea efectelor acestei crize financiare³. Putem spune că la nivel național și internațional unele opțiuni s-au conturat⁴, iar – în studiul de față – ne vom referi la ele⁵.*

Cuvinte cheie: *criza financiară, economii emergente, combaterea efectelor crizei financiare*

Abstract: *The world financial crisis has serious consequences in all sectors of economy. Many factories have been closed and unemployment has reached the highest level of the last decades. The leaders of the industrialized countries and emergent economies – during important international meetings- have tried to find adequate solutions in order to minimize the effects of the financial crisis. We can say that at national and international levels there have been drawn certain options and we shall refer to them in the present study.*

Key words: *financial crisis, emergent economies, fighting financial crisis effects*

Clasificare JEL: *A13*

După cum este cunoscut, în a doua jumătate a anului 2007 și în primele zece luni ale anului 2008, efectele crizei financiare au fost resimțite mai mult

¹ Anumite concluzii cu privire la efectele crizei financiare globale au fost relevate în aprilie 2009, la Summit-ul G20, la Londra, în Marea Britanie.

² A se vedea pozițiile exprimate la Summit-ul european de la Bruxelles din 7 noiembrie 2008; la Summit-ul G20 de la 15 noiembrie de la Washington; la Summit-ul G20 de la Londra, din 2 aprilie 2009.

³ Ibidem.

⁴ În special, după Summit-ul G20 de la Londra din 2 aprilie 2009.

⁵ În vederea sublinierii principalelor concluzii ale liderilor lumii privind combaterea efectelor acestei crize globale.

THE MAIN OPTIONS AT NATIONAL AND INTERNATIONAL LEVEL ON COMBATING THE EFFECTS OF GLOBAL FINANCIAL CRISIS

Ph. D., Dumitru MAZILU, Professor
Member of the International Diplomatic Academy
Doctor Honoris Causa of “Albert Schweitzer”
International University in Geneva

Abstract: *The world financial crisis has serious consequences in all sectors of economy. Many factories have been closed and unemployment has reached the highest level of the last decades. The leaders of the industrialized countries and emergent economies – during important international meetings- have tried to find adequate solutions in order to minimize the effects of the financial crisis. We can say that at national and international levels there have been drawn certain options and we shall refer to them in the present study.*

Key words: *financial crisis, emergent economies, fighting financial crisis effects*

Résumé: *La crise financière mondiale a de sérieuses conséquences dans tous les secteurs de l'économie. Beaucoup d'entreprises ont été fermées et le chômage a atteint le plus haut niveau au cours des dernières décennies¹. Les dirigeants des pays industrialisés et des économies émergentes - au cours des importants débats internationaux²- ont essayé de trouver des solutions appropriées pour limiter les effets de cette crise financière³. Nous pouvons affirmer qu'au niveau national et international certaines options ont été présentées⁴ et dans cette étude nous allons nous rapporter à ce qui a été dit ci-dessus⁵.*

Mots clefs: *crise financière, économies émergentes, le combat des effets de la crise financière*

Abstract: *Die internationale Finanzkrise hat schwere Folgen für alle Sektoren der Wirtschaft. Viele Unternehmen wurden geschlossen, die Arbeitslosigkeit hat das höchste Niveau aus den letzten Jahrzehnten erreicht. Die Leaders der industrialisierten Länder und der emergenten Wirtschaften haben im Rahmen wichtiger internationaler Debatten versucht, adäquate Lösungen zur Beschränkung dieser finanziellen Krise zu finden. Man kann sagen, dass auf nationaler und internationaler Ebene einige Wege, auf die wir in der Studie eingehen, konturiert wurden.*

Schlüsselwörter: *Finanzkrise, emergente Wirtschaft, Bekämpfung der Effekte der finanziellen Krise*

JEL Classification: *A13*

The global financial crisis has serious consequences on all sectors of the economy. Many enterprises had to close the door and unemployment get the highest level in last decades¹. The leaders of industrialized countries and emerging economies – during the important international debates² – are trying to find out the

¹ Some conclusions on the effects of this global financial crisis have been underlined on April 2009 Summit of G20 in London, Great Britain.

² See the European Summit in Brussels, on November 7, 2008; the Summit of G20 in Washington, on November 15, 2008; the Summit of G20 in London, on April 2, 2009.

în anumite țări, mai ales în Statele Unite ale Americii, începând din octombrie 2008, criza financiară a căpătat un caracter global. În eforturile de combatere a acestei crize s-au implicat instituțiile naționale, europene și universale, iar analiza rolului acestor instituții se impune cu necesitate.

Jose Manuel Durao Barroso, Președintele Comisiei Europene, atrăgea atenția în noiembrie 2008 că „*Vremurile excepționale cer măsuri excepționale*”, deoarece „*locurile de muncă și bunăstarea cetățenilor noștri sunt în joc*”⁶, iar Nicolas Sarkozy, Președintele Franței care era și Președinte în exercițiu al Uniunii Europene, preciza că „*Nu mai putem conduce economia secolului XXI cu instrumentele economiei secolului XX*”⁷. Președintele Sarkozy a subliniat că Uniunea Europeană are un rol important în eforturile de combatere a efectelor crizei financiare mondiale. „*Suntem încrezători – a relevat dânsul – că, lucrând împreună, vom depăși provocările actuale și vom reinstaura stabilitatea economiilor noastre și prosperitatea*”⁸. Personalități remarcabile, cercetători avizați au efectuat analize de referință privind căile și modalitățile combaterii efectelor actualei crize⁹.

Declanșarea crizei financiare mondiale face obiectul unor negocieri diplomatice la nivel regional, dar și la nivel mondial, căutându-se cele mai adecvate măsuri pentru a-i limita efectele negative, dar – mai ales – pentru a elimina cauzele care au declanșat-o. Este evident că cea mai susținută activitate diplomatică în vederea combaterii consecințelor crizei financiare mondiale a desfășurat Uniunea Europeană, pe de o parte, și unele grupuri de state, constituite, având interese comune, dar și mijloace adecvate pentru a impune un anumit curs în relațiile financiare naționale,

regionale și mondiale, pe de altă parte. S-a constatat că – dintre aceste grupuri de state – G20, constituit în 1999, a avut inițiativa unor negocieri diplomatice consacrate unor strategii urgente și eficiente. Totuși, G20 a fost precedat de consultări și negocieri la nivel european.

1. Contribuția Președinției franceze a Uniunii Europene – recunoscută și apreciată

În condițiile în care criza – manifestată în forme diferite (mai ales a creditelor ipotecare, în Statele Unite), în ultimul an și jumătate – a ieșit la suprafață în urma prăbușirii băncii Lehman Brothers, având „*consecințe aproape de necrezut*”¹⁰, Președinția franceză a Uniunii Europene a luat inițiativa negocierii și adoptării „*unor măsuri urgente pentru stoparea consecințelor crizei la nivel european și mondial*”¹¹.

Personalitatea care a dovedit „*clarviziune și realism*” în aceste „*momente tulburi*” a fost Președintele Franței, Nicolas Sarkozy, care era și Președinte în exercițiu al Uniunii Europene. Mesajul său – adresat nu numai statelor membre ale Uniunii, dar și celorlalte state, a fost ferm și coerent: „*Doresc ca asupra acestui subiect (criza financiară – nota ns.), noi, europenii, să fim deplin uniți*”. Sarkozy a declarat că „*această criză marchează <veritabilul început al secolului XXI>*”¹².

Președinția franceză a organizat – mai întâi – consultări cu câteva state, între care, Germania, Marea Britanie, Italia, Spania și cu Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Durao Barroso, apoi, vineri, 7 noiembrie 2008, a convocat liderii celor 27 de state membre, în scopul de a pune la

⁶ Jose Manuel Durao Barroso, **Declarație privind măsurile de combatere a crizei financiare mondiale, Bruxelles, 26 noiembrie 2008.**

⁷ Nicolas Sarkozy, **Declarație la Conferința de închidere a Summit-ului Uniunii Europene din 7 noiembrie 2008, Bruxelles, 7 noiembrie 2008.**

⁸ Nicolas Sarkozy a declarat că Uniunea Europeană va coopera cu celelalte puteri ale lumii pentru atingerea acestui obiectiv convenit de G8. „*Doresc ca asupra acestui subiect, noi, europenii, să fim deplin uniți*” (**Ibidem**).

⁹ Letessier Jean Yves, **L'Europe économique et son avenir**, Ed. Armand Colin, Paris, 2008; Artus Patrick, **La crise financière**, Ed. Descartes, Paris, 2008; Chevalier Jean Marie, **Ou va l'économie mondiale?**, Ed. Odile Jacob, Paris, 2002; Jaques Attaly, **300 décisions pour changer la France**, Ed. La documentation française, Paris, 2008; Eric Delbecq, **Quel patriotisme économique?**, Ed. Puf, Paris, 2008; Jean Luc Greau, **La trahison des économistes**, Ed. Gallimard, Paris, 2008.

¹⁰ Henri du Limbert, **Patriotismul economic al lui Sarkozy**, în „*Le Figaro*” din 24 octombrie 2008.

¹¹ **Ibidem.**

¹² **Ibidem.**

appropriate solutions to limit the effects of this financial crisis³. We can say that at national and international level some options are now on the way⁴ and – in this study – we are referring to them⁵.

As it is known, in the second half of 2007 and the first ten months of 2008, the financial crisis has been felt more in some countries, especially in the United States, since October 2008, the financial crisis has become global in nature. The efforts to combat the crisis have involved national, European and universal institutions, and an analysis of the role of these institutions is of uttermost necessity.

In November 2008 José Manuel Durão Barroso, President of the European Commission draws the attention that *exceptional times require exceptional measures*, because *the employment and welfare of our citizens are at stake*⁶, and Nicolas Sarkozy, President of France who was also the President of the European Union at that time, stated that *we cannot continue to lead the economy of the XXIst century with the instruments of the economy of the XXth*⁷. President Sarkozy emphasised that the EU has an important role to play in the efforts to combat the global financial crisis. *We are confident* - he pointed out - *that working together we will overcome the current challenges and we will restore the stability and prosperity of our economies*⁸. Outstanding personalities, knowledgeable researchers have carried out analysis relating to the ways and methods to combat the current crisis⁹. Triggering global financial crisis is the subject of diplomatic negotiations at the regional level but also globally and the most appropriate measures to limit its negative effects, but - especially - the causes that triggered it are being searched for. It is obvious that the most sustained diplomatic activity to combat the consequences of the global financial crisis is held by the European Union, on the one hand, and some

groups of states sharing common interests, but also having the capacity to impose a certain way in the financial relations at national, regional and global, on the other hand. It was found that - of those groups of countries - G20, established in 1999, took the initiative of diplomatic negotiations dedicated to urgent and effective strategies. However, G20 has been preceded by consultations and negotiations at the European level.

1. Contribution of the French Presidency of the EU - recognized and appreciated

Given that crisis - manifested in various forms (especially as a mortgage in the United States) over the past year and a half - came out after the Lehman Brothers Bank crash, with “*almost unimaginable consequences*”¹⁰, the French Presidency European Union took the initiative of negotiating and adopting “urgent measures to stop the consequences of the crisis at the European level and worldwide. The personality who has shown “clairvoyance and realism” in these “troubled times” was the French President, Nicolas Sarkozy, who was also President of the European Union. His message - not only to the Member States, but also for other States as well, was firm and consistent: “I want that on this matter (the financial crisis - note ns.), We, Europeans, to be entirely united.”¹¹ Sarkozy said that “this crisis marks the beginning of the <genuine Exist century>”¹². First, the French Presidency organized consultations with some countries, including Germany, Great Britain, Italy, Spain and with the President of the European Commission José Manuel Durão Barroso, then, on Friday, November 7, 2008, convened the leaders of the 27 member states with a view to set up a

³ Ibidem.

⁴ In particular, after the Summit of G20 in London, on April 2, 2009.

⁵ In order to underline the main conclusions of the leaders of the World on combating the effects of this global crisis.

⁶ Jose Manuel Durao Barroso, **Statement regarding the measures combating the world financial crisis, Bruxelles, November 26, 2008.**

⁷ Nicolas Sarkozy, **Statement at the Conference on the Closure of the European Union Summit, Brussels November 7, 2008.**

⁸ Nicolas Sarkozy, has stated that the European Union will cooperate with the other world's powers to reach this objective agreed by G8. „ *I wish that on this subject matter, We the Europeans are entirely unite*” (**Ibidem**).

⁹ Letessier Jean Yves, **L'Europe économique et son avenir**, Ed. Armand Colin, Paris, 2008; Artus Patrick, **La crise financière**, Ed. Descartes, Paris, 2008; Chevalier Jean Marie, **Ou va l'économie mondiale?**, Ed. Odile Jacob, Paris, 2002; Jaques Attaly, **300 décisions pour changer la France**, Ed. La documentation française, Paris, 2008; Eric Delbecque, **Quel patriotisme économique?**, Ed. Puf, Paris, 2008; Jean Luc Greau, **La trahison des économistes**, Ed. Gallimard, Paris, 2008.

¹⁰ Henri du Limbert, **Sarkozy's Economic Patriotism**, „*Le Figaro*”, October 24, 2008.

¹¹ Ibidem.

¹² Ibidem.

punct „un program de măsuri concertat”, asumat de Uniunea Europeană și, apoi, promovat la nivel mondial¹³.

Între măsurile negociate de Președinția franceză a Uniunii, cele mai importante se concentrează pe: **a.** implicarea instituțiilor naționale; **b.** implicarea instituțiilor europene; **c.** implicarea instituțiilor universale în combaterea efectelor crizei financiare mondiale. Cu toate că, opiniile unor lideri europeni au fost diferite privind „mijloacele de combatere a crizei”, s-a conturat un consens asupra imperativului ca aceste mijloace să se aplice atât la nivel național, cât și la nivel european și universal¹⁴. Nicolas Sarkozy a negociat cu Angela Merkel, Cancelarul german, cu Gordon Brown, Primul ministru al Marii Britanii, a discutat măsurile preconizate cu Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Durao Barroso.

Președintele Franței a apreciat ca fiind „urgentă și necesară” organizarea unui Summit internațional care să dezbată „modalitățile practice” de combatere a efectelor crizei financiare mondiale. La 15 noiembrie 2008 s-au desfășurat, la Washington, lucrările „Grupului 20”, în cursul cărora s-au conturat câteva măsuri imediate pentru limitarea acestor efecte și pentru eliminarea cauzelor crizei.

2. G20 – un grup alcătuit din țări industrializate și emergente

Constituit ca un „*Forum de consultare asupra chestiunilor financiare internaționale între cele mai mari și influente economii ale lumii*”, <Grupul celor 20> a luat ființă în anul 1999, incluzând: Africa de Sud, Arabia Saudită, Argentina, Australia, Brazilia, Canada, China, Coreea de Sud, Franța, Germania, India, Indonesia, Italia, Japonia, Marea Britanie, Mexic, Federația Rusă, Statele Unite ale Americii, Turcia și Uniunea Europeană – îndrituită să-și exprime punctul de vedere, prin Președintele său în exercițiu pe baza principiului rotației.

„Grupul celor 20” cuprinde două treimi din populația lumii; reprezintă 85%-90% din Produsul Intern Brut Global și asigură 80 la sută din comerțul mondial.

Înainte de declanșării crizei financiare globale, „Grupul celor 20” s-a întrunit la nivelul miniștrilor de finanțe sau la nivelul șefilor (guvernatorilor) băncilor centrale. Summit-ul de la Washington, din 15 noiembrie 2008, a fost organizat pentru prima dată la nivelul liderilor statelor, membre ale G20. Explicația convocării la acest nivel constă în importanța excepțională a problemelor abordate.

3. Soluții preconizate la Summit-ul G20 de la Washington

Pentru pregătirea Summit-ului de la Washington, în zilele de 8-9 noiembrie 2008, la Sao Paulo – „capitala financiară” a Braziliei – a avut loc reuniunea miniștrilor de finanțe și a șefilor băncilor centrale din G20. Ei au sugerat adoptarea unor măsuri privind problema taxelor percepute; creșterea rolului instituțiilor naționale în combaterea efectelor crizei financiare; reformarea sistemului financiar internațional, prin „Breton Woods II”.

Marile economii emergente și, îndeosebi, Brazilia, Rusia, India și China, au venit pregătite la Summit să obțină „o participare pe măsura poziției lor în economia mondială” la sistemul decizional internațional. Este cunoscut că – în ultimii ani – China s-a implicat în economiile africane, dezvoltând „un nou tip de cooperare cu țările africane, bazat nu numai pe exploatarea resurselor lor, ci și pe <un sprijin efectiv în dezvoltarea economiei acestor state>”; Brazilia s-a implicat tot mai mult în economia țărilor din America de Sud, iar India și-a extins relațiile sale economice cu Federația Rusă.

Uniunea Europeană a adus la Summit-ul de la Washington „un mesaj ferm de reformare profundă a sistemului financiar internațional”, prin adoptarea unor măsuri de supraveghere a acestuia.

Federația Rusă a exprimat public – prin declarația Președintelui său, Dmitri Medvedev – sprijin pentru poziția Uniunii Europene privind reformarea sistemului financiar internațional¹⁵.

¹³ Gaëtan de Capèle, **Momentul adevărului**, în „Le Figaro” din 13 octombrie 2008.

¹⁴ Gideon Rachman, **Criza financiară redefinește liderii politici**, în „Financial Times” din 14 octombrie 2008.

¹⁵ Philip Stephens, „Financial Times”, 9 octombrie 2008.

concert program of measures, assumed by the European Union, and then promoted worldwide.¹³ Among the measures negotiated by the EU French Presidency, the most important ones focus on: a. the involvement of national institutions; b. the involvement of European institutions, c. the universal involvement of institutions in combating the effects of global financial crisis. Although the views of European leaders regarding the *means to combat the crisis* were different a consensus on the imperative necessity that these means should be applied both at national and European level and worldwide came into shape.¹⁴ Nicolas Sarkozy negotiated with Angela Merkel, German Chancellor, with Gordon Brown, Prime Minister of Great Britain, and discussed the measures with the President of the European Commission, José Manuel Durão Barroso. The French President considered as *“urgent and necessary”* to organize an international summit to discuss *“practical ways”* to combat the global financial crisis. On November 15, 2008 the works of the “Group 20”, were held in Washington, where several immediate measures to limit these effects and to eliminate the causes of the crisis were outlined.

2. G20 - a group composed of industrialized and emerging countries

Established as a **“consultative Forum on international financial issues between the largest and most influential economies in the world”**, <Group 20> was founded in 1999 and included South Africa, Saudi Arabia, Argentina, Australia, Brazil, Canada, China, South Korea, France, Germany, India, Indonesia, Italy, Japan, Britain, Mexico, Russian Federation, United States, Turkey and the European Union - entitled to express its point of view, by its President in exercise based on the principle of rotation. “Group 20” comprises two thirds of the world’s population, represents 85%-90% of Global Gross Domestic Product and provides 80 percent of world trade. Before the

triggering of the global financial crisis, “Group 20” held a meeting at the level of ministers of finance or heads of the (Governing) central banks. The Summit in Washington on November 15, 2008, was organized for the first time at the level of the heads of the G20 member states. The explanation of the call at this level lies in the exceptional importance of the issues addressed.

3. Solutions Proposed at G20 Summit in Washington

For the preparation of the Summit in Washington on the days of 8-9 of November 2008, in Sao Paulo - Brazil’s “financial capital” - a meeting of the finance ministers and the heads of the G20 central banks was held. They suggested the adoption of measures on the issue of charged fees: to increase of the role of national institutions to combat financial crisis; to reform the international financial system, through *“Breton Woods II.”* Major emerging economies, especially Brazil, Russia, India and China, came to the Summit prepared to obtain *“participation”* in international decision-making system *“according to their position in the global economy”*. It is known that - in recent years - China has been involved in African economies, *developing a new type of cooperation with African countries, based not only on the exploitation of their resources but also <on an effective support for the economic development of these states>*; Brazil has involved more in the economy of Latin American countries and India has expanded its economic relations with the Russian Federation. The European Union has brought to the Summit in Washington *“a strong message of profound reform of the international financial system”* by taking measures to oversee it. Russian Federation has expressed public support for the European Union position on reforming the international financial system – through the statement of her President, Dmitri Medvedev.¹⁵

¹³ Gaëtan de Capèle, **The Moment of Truth**, *Le Figaro*” October 13, 2008.

¹⁴ Gideon Rachman, **Financial Crisis Redefines Political Leaders**, *Financial Times*” October 14, 2008.

¹⁵ Philip Stephens, „*Financial Times*”, October 9, 2008.

4. Confruntare și cooperare la Summit-ul de la Washington

La 15 noiembrie 2008 – la Washington – s-au confruntat mai multe puncte de vedere, mai ales între Agenda europeană, susținută de Nicolas Sarkozy și Agenda americană, susținută de Președintele George W. Bush. Dacă Uniunea Europeană a insistat pentru o implicare efectivă a instituțiilor naționale, europene și universale „în combaterea și prevenirea efectelor crizei financiare mondiale”, Președintele Bush a precizat că „Statele Unite nu doresc o îngrădire prea severă a industriei financiare proprii, a cărei contribuție la Produsul Intern Brut al S.U.A. este de 10 la sută”¹⁶.

Președintele american a refuzat ideea ca Statele Unite să suporte toată responsabilitatea pentru criza financiară internațională, dar a fost de acord ca liderii G20 „să pună bazele reformelor pentru a împiedica repetarea unei astfel de crize în viitor”¹⁷.

Președintele Bush a susținut că „această criză nu este un eșec al economiei de piață liberă”, iar răspunsul nu este „să se reinventeze acest sistem”¹⁸. Totuși, Uniunea Europeană, Federația Rusă, Brazilia și China s-au pronunțat pentru „schimbarea arhitecturii sistemului financiar internațional” prin „măsuri eficiente de reglementare și supraveghere”.

După reuniunea pregătitoare a miniștrilor de finanțe și a șefilor băncilor centrale din G20 – care a avut loc la Sao Paolo, la 8-9 noiembrie 2008 – și după negocierile la nivel înalt de la Washington, la 15 noiembrie 2008, s-au adoptat câteva decizii deosebit de importante: **a.** acordarea unui sprijin efectiv pentru economie prin politici de relansare; **b.** adoptarea unor norme internaționale care să dea o reglementare adecvată sistemului financiar; **c.** efectuarea unei reforme la nivelul instituțiilor internaționale de natură a preveni crize similare în viitor.

Negocierile din timpul Summit-ului au pus în evidență că „negocierile asupra detaliilor sunt dificile” și că „ele trebuie continuate până la următoarea Reuniune, care va avea loc la 30

aprilie 2009”, când se împlinesc 101 zile de la preluarea Administrației americane de către Barack Obama.

Preocupările pentru a găsi soluții adecvate pentru combaterea efectelor crizei financiare mondiale vizează nu numai instituțiile naționale și regionale, ci și instituțiile universale existente.

5. Instituțiile naționale – un rol important în combaterea efectelor crizei financiare.

Dincolo de punctele de vedere divergente – care nu au lipsit la Summit-ul G20 de la Washington, care a avut loc la 15 noiembrie 2008 – s-a conturat un consens asupra implicării instituțiilor naționale, regionale și universale în procesul complex de combatere a efectelor crizei financiare mondiale.

Consensul asupra acestei opțiuni s-a conturat chiar înaintea Summit-ului, prin măsurile adoptate de Statele Unite și prin pozițiile convenite – prin negocieri – de către liderii Uniunii Europene, la inițiativa Președintelui în exercițiu al Uniunii, Nicolas Sarkozy. Se știe că – după primul vot negativ al Camerei Reprezentanților pentru „Planul Paulson” de sprijinire cu 700 de miliarde dolari a sistemului bancar, în urma căderii lui Lehman Brothers – în urma votului pozitiv al Senatului, Camera Reprezentanților a votat pentru, cu 263 de voturi, chiar mai mult decât trebuia pentru acordarea sumei respective.

După negocieri cu Germania, Marea Britanie, Italia și Spania, Președinția franceză a promovat opțiunea implicării instituțiilor naționale pentru „sprijinirea sistemului bancar”¹⁹.

Președintele Franței a reușit să promoveze punctul de vedere, potrivit căruia „în aceste vremuri tulburi, revenirea la Stat reprezintă, măcar provizoriu, soluția”²⁰. Gordon Brown, Premierul Marii Britanii, a inițiat măsuri pentru „sprijinirea sistemului bancar”, iar Angela Merkel – după ce și-a manifestat unele rezerve – a acceptat, până la urmă, „implicarea instituțiilor naționale în combaterea efectelor crizei”.

¹⁶ Summit de criză la Washington, în „Adevărul internațional” din 15 noiembrie 2008.

¹⁷ Ibidem, p.10.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Henry du Limbert, Patriotismul economic al lui Sarkozy, în „Le Figaro” din 24 octombrie 2008.

²⁰ Ibidem.

4. Confrontation and Cooperation at the Summit in Washington

On November 15, 2008 – in Washington – several points of view were confronted, especially between the European Agenda, supported by Nicolas Sarkozy and the American Agenda, supported by President George W. Bush. If the European Union called for an effective involvement of national institutions, European and universal “in combating and preventing the global financial crisis”, *President Bush stated that “the United States does not want a too severe framing of their financial industry, whose contribution to Gross Domestic Product of U.S. is 10 percent”*¹⁶. U.S. President refused the idea that the United States to bear the entire responsibility for the international financial crisis, but it was agreed for the G20 leaders “to lay the ground for reforms to prevent repetition of such crises in future”.¹⁷ President Bush claimed that “*this crisis is not a failure of the free market economy, and the answer is not to reinvent the system*”¹⁸. However, the European Union, the Russian Federation, Brazil and China have decided to “*change the architecture of international finance*” through “*effective measures of regulation and supervision*”. After a preparatory meeting of the finance ministers and heads of G20 central banks – which took place in Sao Paulo, between November 8-9, 2008 – and after high level negotiations in Washington on November 15, 2008, some very important decisions have been adopted: a. effective support for economic through re - launching policies b. adoption of international standards to give an appropriate regulation of the financial system, c. performing a reform of international institutions such as to prevent similar crises in the future. The negotiations during the Summit have highlighted that “*negotiations of the details is difficult*” and that “*they should be continued until the next*

meeting to be held on 30 April 2009”, when they reach 101 days in the U.S. Administration by Barrack Obama. Concern to find appropriate solutions to combat global financial crisis concerns not only national and regional institutions but also the existing universal ones.

5. National institutions – an important role in combating the financial crisis.

Beyond the divergent points of view – which did not miss during the G20 Summit in Washington, held on November 15, 2008 – a consensus on the involvement of national institutions, regional and universal in the complex process of combating the effects of financial crisis world came into shape. Consensus on this option was outlined just before the Summit, by the measures adopted by the United States and the positions agreed – through negotiations – by the EU leaders, at the request of the President in exercise of the Union, Nicolas Sarkozy. It is known that – after the first negative vote of the House of Representatives for the “*Paulson Plan*” to support the banking system by 700 billion U.S. dollars, following the Lehman Brothers crash – following the positive vote of the Senate, the House of Representatives voted in favor, with 263 votes more than needed for the grant amount. After negotiations with Germany, Britain, Italy and Spain, the French Presidency has promoted the involvement of national institutions for “*supporting the banking system*.”¹⁹ The French President has managed to promote the view that “*in these troubled times, returning to the State, is a solution, even on a temporary basis.*”²⁰ Gordon Brown, Prime Minister of Great Britain, has initiated an action to “*support the banking system*”, and Angela Merkel – after having expressed some reservations – agreed to accept,

¹⁶ **Summit on the crisis in Washington**, „*Adevărul internațional*” November 15, 2008.

¹⁷ **Ibidem**, p. 10.

¹⁸ **Ibidem**.

¹⁹ Henry du Limbert, **Sarkozy’s Economic Patriotism**, „*Le Figaro*” October 24, 2008.

²⁰ **Ibidem**.

Dar, și după Summit-ul G20 de la Washington, implicarea instituțiilor naționale a continuat în sprijinul sistemului bancar. Un exemplu – comentat pe larg în cercurile bancare internaționale – îl constituie sprijinul acordat de guvernul american uneia din cele mai importante bănci: **CITI GRUP**. În condițiile în care acțiunile CITI GRUP s-au depreciat în săptămâna 17-23 noiembrie 2008 cu 60 la sută, guvernul american a anunțat că „*va interveni pentru a garanta creditele ipotecare neperformante și o serie de alte active ce aparțin CITI GRUP, cu suma de 306 miliarde de dolari*”. Guvernul S.U.A. a decis, totodată, o injecție de 20 miliarde de dolari bani gheață de la trezoreria americană, pe lângă cele 25 miliarde de dolari, acordate în luna octombrie „*Programului de salvare a sistemului financiar*”, avansat de Henry Paulson, Secretarul de Stat în Guvernul S.U.A. În schimbul ajutorului financiar – acordat CITI GRUP, pentru a-l feri de la un posibil faliment – guvernul american va primi acțiuni preferențiale de 27 miliarde de dolari.

6. Bancherii – obligați să-și restrângă cheltuielile

Cei mai avizați analiști ai sistemului financiar au atras atenția că una din cauzele „*actualei crize*” o constituie „*risipa*”, bonusurile de milioane de dolari acordate bancherilor.

De pildă, Goldman Sachs, UBS, Lehman Brothers, Barclays și multe alte bănci – aflate acum în dificultate – au acordat bonusuri substanțiale conducerilor, acelor bancheri care erau considerați „*a fi performanți în managementul afacerilor*”. Robert Diamond – Șeful diviziei comerciale la Barclays – a primit, în anul 2007, un bonus de 6,5 milioane de lire sterline pe lângă salariul de bază anual de 250.000 de lire sterline. Bonusuri substanțiale au primit și alți membrii ai conducerii băncii, ca și managerii de la Goldman Sachs, UBS, Deutsche Bank etc.

Anul acesta, tot mai multe bănci au decis să renunțe la bonusuri și să se restrângă la plata salariilor de bază ale bancherilor, care oricum sunt destul de substanțiale.

Eliminarea risipei a fost cerută și de senatorii americani managerilor unor societăți multina-

ționale care au cerut legislativului american ajutoare financiare substanțiale. De pildă, managerii „General Motors” au cerut legislativului american un sprijin financiar de 60 de miliarde de dolari. După ce au „*demonstrat*” că li se cuvine acest sprijin financiar, un senator american i-a întrebat cu ce avion au venit la Washington, iar când ei au răspuns că au venit cu avioane personale, senatorul i-a sfătuit să se întoarcă acasă și să vândă avioanele și alte valori acumulate pentru îmbogățirea personală, contribuind astfel la evitarea falimentului societății comerciale pe care o conduc.

7. Instituțiile europene – o implicare tot mai importantă în combaterea efectelor crizei financiare mondiale

După negocierile inițiate de Președinția franceză, statele membre ale Uniunii, dar și Comisia Europeană au analizat măsurile posibile și necesare pentru combaterea efectelor crizei financiare mondiale.

La 26 noiembrie 2008, Comisia Europeană a prezentat „*Planul de relansare economică*”, care cuprinde două elemente centrale: **a.** măsuri de stimulare fiscală pe termen scurt pentru impulsivizarea cererii, protejarea locurilor de muncă și redarea încrederii consumatorilor în posibilitatea achiziționării produselor de care au nevoie; **b.** Comisia Europeană propune ca – în perioada care urmează (anii 2009-2011) – să se pună un accent mai mare pe „*investiții inteligente*” pentru a determina creșterea economică.

Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Durao Barroso, a subliniat necesitatea „*corelării măsurilor la nivel național cu măsurile adoptate la nivel european*”. În optica Comisiei Europene, se impun – cu prioritate, cel puțin în această etapă – „*acțiuni punctuale pe termen scurt*”, care vizează, de pildă, subvenții pentru industria auto. Comisia Europeană împărtășește opinia unor industriași americani care susțin că ar trebui acționat cu mai mult curaj pentru „*delocalizarea industriei auto către Est*”²¹.

Comisia Europeană a propus, în același timp, statelor membre să urmeze exemplul Marii Britanii privind reducerea taxei pe valoarea adăugată.

²¹ Jose Manuel Durao Barroso, **Op.cit.**, loc.cit.

eventually,” *involvement of national institutions in combating the effects of the crisis.*” However, after the G20 Summit in Washington, the involvement of national institutions has continued to support the banking system. An example - commented extensively in international banking circles - is the support of the U.S. Government of one of the most important banks: CITI GROUP. Under the circumstances where CITI GROUP actions have declined by 60 percent, in the week of November 17-23, 2008, the government announced that the U.S. *would intervene to guarantee bad mortgage loans and certain other assets belonging CITI GROUP, with the amount of 306 billion dollars.* The Government of the U.S.A. decided, however, an injection of 20 billion dollars cash from the U.S. Treasury, in addition to the 25 billion dollars, granted in the October “*program to save financial system*”, advanced by Henry Paulson, Secretary of State of the U.S. Government. In exchange for the financial aid - the CITI GROUP has to keep away from a possible bankruptcy - the U.S. Government will receive preference shares for 27 billion dollars.

6. Bankers - forced to restrict spending

Most analysts of the financial system have pointed out that one of the causes of the “*current crisis*” is the “*waste*”, consisting in bonuses of millions of dollars to bankers. For example, Goldman Sachs, UBS, Lehman Brothers, Barclays and other banks – who are now in difficulty – have given substantial bonuses to their leadership, to those bankers who were considered to be “*a business performance management.*” Robert Diamond - Head of Commercial Division at Barclays - received in 2007, a bonus of 6.5 million pounds sterling in addition to basic annual salary of 250,000 pounds. Substantial bonuses were also received by other members of bank management teams, like managers from Goldman Sachs, UBS, Deutsche Bank etc... This year, more and more banks have decided to give up bonuses and limit the payment of basic salaries of bankers

that are still quite substantial. Waste disposal has been requested by Senators of the American to multinational managers who asked for substantial aid from the U.S. legislature. For example, the managers from “General Motors” have asked for a financial support of 60 billion dollars from the U.S. legislatures. After “having shown” that this is appropriate financial support, a U.S. Senator asked them on what kind of the plane they came to Washington, and when they replied that they came on personal aircraft, the Senator advised them to return home and sell the planes and other liabilities acquired for personal enrichment, thus avoiding the bankruptcy of their company.

7. European institutions - an increasingly important involvement in combating the global financial crisis

Following the negotiations initiated by the French Presidency, the Member States of the Union, and also the European Commission have examined the possible and necessary measures to combat the global financial crisis. On November 26, 2008, the European Commission presented a “*plan for economic re-launching,*” comprising of two central elements: a. tax incentives for short-term stimulation of the demand, jobs protection and regaining consumer confidence that they can afford to purchase the products they need b. The European Commission proposed - in the following period (years 2009-2011) - to put more emphasis on “**smart investments**” to determine economic growth. The President of the European Commission, José Manuel Durão Barroso, highlighted the need to “*adjust the national measures to those adopted at European level*”. According to the European Commission priority-, at least at this stage – will be given to “*punctual short term actions*”, aimed at, for example, subsidies for the automotive industry. The European Commission shares the opinion of some American industrialists who argue that one should act with more courage for *relocating the automobile industry to Eastern countries.* ²¹The European Commission has proposed, at the same

²¹ Jose Manuel Durao Barroso, *Op.cit.*, loc.cit.

Comisia Europeană susține opinia Premierului Gordon Brown că o asemenea reducere ar fi de natură „să susțină economiile naționale”. Este cunoscut că nivelul minim al taxei pe valoarea adăugată este de 15 la sută, totuși, 25 de state membre practică procente superioare plafonului de 15 la sută. Numai 2 state membre: Cipru și Luxemburg au o taxă pe valoarea adăugată de 15 la sută. Gordon Brown a propus o reducere a taxei pe valoarea adăugată de la 17,5 la 15 la sută până la sfârșitul anului 2009.

Comisia Europeană a propus, totodată, să se acorde un sprijin mai susținut întreprinderilor mici și mijlocii, care s-au dovedit a fi în mare măsură expuse crizei financiare mondiale. Este de subliniat că Banca Europeană de Investiții a angajat un „Program de împrumuturi de 30 miliarde de EURO” pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Comisia Europeană a decis, totodată, realocarea de fonduri comunitare orientate – cu prioritate – spre zonele defavorizate din Uniune. Pe baza analizei Comisiei Europene s-a constatat că se impun măsuri pentru accelerarea plăților pentru proiectele derulate pe fonduri structurale.

8. Instituțiile universale – preocupări de reformare

Criza financiară globală a determinat preocupări și pentru reformarea instituțiilor financiare mondiale. La Summit-ul de la Washington s-a propus, între altele, un **Breton Woods II**, la care să fie convenite măsuri pentru „îmbunătățirea arhitecturii sistemului financiar internațional”.

Președintele S.U.A., George W. Bush, s-a pronunțat pentru „modernizarea Fondului Monetar Internațional și a Băncii Internaționale de Reconstrucție și Dezvoltare – Banca Mondială”²².

Liderii politici ai mai multor țări consideră că reformarea sistemului financiar internațional ar trebui să includă „modalități de supraveghere” în care să fie atrase „toate instituțiile și piețele,

implicit instituțiile financiare off-shore și agențiile de rating”.

Și în privința reformării sistemului instituțiilor universale, liderii europeni – în frunte cu Președintele Franței, Nicolas Sarkozy – au avansat mai multe propuneri, între care: **a.** construirea unui sistem financiar internațional în care Uniunea Europeană „să aibă un rol mai important”; **b.** adoptarea unui „Program de acțiuni pentru contracararea efectelor crizei financiare”; **c.** asigurarea responsabilității și transparenței tuturor participanților la funcționarea sistemului financiar mondial.

Mai multe puteri emergente și, îndeosebi, Brazilia, Federația Rusă, China și India insistă să ia parte activă la deciziile elaborate și promovate de sistemul financiar mondial. În același timp, mai multe țări din lumea islamică au constituit Grupul **D8 – Internaționala Economică Islamică**, insistând ca deciziile pe care le adoptă să fie avute în vedere la nivelul mecanismelor economice universale.

Șefii de stat și de guvern – reuniți în Consiliul de iarnă de la Bruxelles, la 11-12 decembrie 2008 – aveau de soluționat probleme majore pentru dezvoltarea economică a Uniunii nu numai în perspectiva noului an 2009, care era aproape, ci în perspectiva a cel puțin 4-5 ani care urmau. Măsuri urgente – dar și costisitoare – trebuiau convenite pentru limitarea efectelor crizei financiare mondiale²³, dar și măsuri pentru contracararea încălzirii climatice²⁴.

9. Limitarea efectelor crizei financiare mondiale – o prioritate a Uniunii Europene

S-a constatat un deplin consens al liderilor Uniunii Europene în privința adoptării unor măsuri eficiente pentru limitarea efectelor crizei financiare mondiale²⁵.

Propunerile Comisiei Europene²⁶ s-au bucurat de sprijin, cu toate că atât cu prilejul Reuniunii

²² George W. Bush, **Declarație la Summit-ul de la Washington**, 15 noiembrie 2008.

²³ Jose Manuel Durao Barroso, **Op.cit.**, loc.cit.

²⁴ Vaclav Klaus, **Încălzirea globală a devenit ideologie**, în „Adevărul internațional” din 12 decembrie 2008.

²⁵ Jean Claude Trichet, Președintele Băncii Centrale Europene, a declarat că „Economia globală va rămâne probabil slăbită și în 2009, așa cum este și cererea din țările EURO” (**Declarație făcută la 4 decembrie 2008**, în „Business International”, 5 decembrie 2008, p.47).

²⁶ Jose Manuel Durao Barroso, **Op.cit.**, loc.cit.

time, that Member States should follow the example of Great Britain on reducing value added tax. European Commission supports the view of Prime Minister Gordon Brown that such a reduction would be likely *“to support national economies”*. It is known that the minimum level of value added tax is 15 percent; however, 25 member states practice a percentage higher than the ceiling of 15 percent. Only 2 Member States: Cyprus and Luxembourg have a value added tax of 15 percent. Gordon Brown has proposed a reduction of value added tax from 17.5 to 15 percent by the end of 2009. The European Commission has proposed also to give a more sustained support to small and medium enterprises, which have proven to be largely exposed to the global financial crisis. It is stressed that the European Investment Bank has engaged a *“loan program of 30 billion Euro for small and medium enterprises.”* The European Commission decided, at the same time, the reallocation of funds targeted – giving priority - to the vulnerable areas in the Union. Based on analysis, the European Commission found that appropriate measures are necessary to accelerate payments on projects for structural funds.

8. Universal institutions - reforming concerns

The global financial crisis has led to concerns regarding the reform of global financial institutions as well. The Summit in Washington has proposed, among other things, a Breton Woods II, according to which measures are agreed to *“improve the international financial system architecture.”* U.S. President, George W. Bush, called for *“modernizing the International Monetary Fund and International Bank for Reconstruction and Development - World Bank”*.²² Political leaders of several countries consider that the international

financial reform should include *“supervisory methods”* where *all the institutions and markets, financial institutions, including offshore and rating agencies, should be attracted.* And on reforming the system of universal institutions, the European leaders - led by the French President, Nicolas Sarkozy - have advanced several proposals, including: a. the construction of a system of international finance where the European Union *“has a more important role”* b. adopt a *“program of action to counteract the effects of the financial crisis”*, c. ensuring accountability and transparency for all participants in the functioning of the global financial system. More emerging powers, especially Brazil, Russian Federation, China and India insist to take an active part in the decision making of the development and promotion of the world financial system. Meanwhile, several countries in the Islamic world formed the D8 group - Islamic Economic International, insisting that the decisions which it takes to be considered at the level of universal economic mechanisms. Heads of state and government - meeting at the Winter Council in Brussels, December 11-12, 2008 - had to resolve major problems for the economic development of the European Union not only for the new year 2009, which was close, but also for the next 4-5 years at least. Urgent – and equally expensive measures - had to be agreed to limit the effects of global financial crisis²³, and also measures to counteract the climate change.²⁴

9. Limiting effects of global financial crisis - a priority for the European Union

The leaders of the European Union reached full consensus on the adoption of effective measures to limit the effects of global financial crisis.²⁵ The European Commission proposals²⁶ have received

²² George W. Bush, *Statement at the Summit in Washington*, November 15, 2008.

²³ Jose Manuel Durao Barroso, *Op.cit., loc.cit.*

²⁴ Vaclav Klaus, *Global Heating Has Become an Ideology*, „Adevărul internațional” December 12, 2008.

²⁵ Jean Claude Trichet, President of the Central European Bank, stated that *“The global economy will probably remain weak in 2009 also and equally the demand of the EURO countries”* (Statement made on December 4 2008, in „Business International”, December 5, 2008, p.47).

²⁶ Jose Manuel Durao Barroso, *Op.cit., loc. cit.*

ECOFIN²⁷, cât și în dezbaterile europene anterioare Summit-ului de la Bruxelles, s-au exprimat anumite rezerve²⁸.

Înainte Summit-ului de la Bruxelles, Franța și Marea Britanie s-au pronunțat pentru „*un Plan cât mai angajant pentru combaterea efectelor crizei financiare globale*”, dar Germania s-a manifestat mai prudent, în condițiile în care ea este principalul contributor la bugetul comunitar²⁹.

10. 1,5 la sută din Produsul Intern Brut European – o contribuție necesară pentru combaterea eficientă a crizei

Liderii europeni au luat în discuție, la Bruxelles, în zilele de 11-12 decembrie 2008, propunerea Comisiei Europene privind „*Planul de relansare economică de circa 200 miliarde de Euro*”³⁰.

Șefii de stat și de guvern, reuniți la Bruxelles, aveau să analizeze căile promovării „*Planului de relansare economică*”, care presupunea 1,5 la sută din Produsul Intern Brut European, în condițiile în care ar fi trebuit depășite rezervele repetate ale Germaniei³¹.

Pentru a pregăti Summit-ul de iarnă de la Bruxelles, din 11-12 decembrie 2008, Premierul

Gordon Brown, Președintele Nicolas Sarkozy și Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Durao Barroso, s-au reunit, la 8 decembrie 2008, la Londra, într-un MINISUMMIT, în cursul căruia cei trei s-au pronunțat „*pentru acțiuni coerente și eficiente la Summit-ul din 11-12 decembrie de la Bruxelles*”³².

Chiar din prima zi a Summit-ului de la Bruxelles³³ s-au găsit soluții de compromis, care au dat expresie voinței liderilor Uniunii Europene de a aborda problema combaterii efectelor crizei financiare drept „*o prioritate a tuturor statelor membre*”³⁴.

După mai multe reuniuni – la nivel european³⁵ și la nivel mondial³⁶ - Uniunea Europeană a dovedit perseverență și determinare pentru promovarea unui Acord cu privire la măsurile destinate contracarării încălzirii climatice³⁷.

Pachetul legislativ menit să reducă emisiile de carbon cu 20 la sută în următorii 12 ani a fost votat în unanimitate de reprezentanții celor 27 de state membre ale Uniunii Europene³⁸.

Stravros Dimas, Comisarul European pentru Mediu, a declarat – după votul unanim al statelor membre: „*Dacă și alte țări vor urma exemplul statelor din Uniunea Europeană atunci Planeta mai are o șansă*”³⁹.

²⁷ Consiliul Miniștrilor de Finanțe ai Uniunii Europene.

²⁸ La reuniunea miniștrilor de finanțe din Uniunea Europeană (Consiliul ECOFIN), care a avut loc la Bruxelles, la începutul lunii decembrie 2008, ministrul de finanțe german, Peer Steinbrueck, a manifestat rezerve față de propunerile din „*Documentul comun*”, care nu specifica „*efortul concret pe care trebuie să-l facă fiecare țară în parte*”.

²⁹ Peer Steinbrueck a declarat la reuniunea ECOFIN că peste cele 32 de miliarde promise pentru combaterea crizei, efortul Germaniei ar fi prea mare.

³⁰ Plan de relansare dat publicității de Comisia Europeană la 26 noiembrie 2008 (Jose Manuel Durao Barroso, **Op.cit.**, loc.cit.).

³¹ Angela Merkel, atât la Reuniunea informală de la începutul lunii decembrie 2008, cât și la reuniunile ulterioare a precizat că „*Germaniei i se cere o contribuție prea mare*” (Anca Voicu, **Germania nu agreează Planul Comisiei Europene anticriză**, în „*Adevărul internațional*”, din 4 decembrie 2008).

³² Angela Merkel a fost – după cum observa cotidianul „*Bild*” - marea absentă de la MINISUMMIT-ul de la Londra. Totuși, Cancelarul Germaniei și-a făcut cunoscută poziția înaintea Summit-ului din 11-12 decembrie 2008 de la Bruxelles. Domnia-Sa a declarat că nu va fi de acord cu un „*Plan de relansare economică*” care ar pune în pericol locurile de muncă din Germania în industriile mari consumatoare de energie. „*Nu putem rămâne cu brațele încrucișate în timp ce locuri de muncă în chimie, siderurgie și alte industrii se instalează în alte regiuni din lume, unde protejarea mediului este mai puțin riguroasă ca aici*” (Angela Merkel, **Declarație făcută la 8 decembrie 2008** în cotidianul „*Bild*”).

³³ La 11 decembrie 2008.

³⁴ Silvio Berlusconi, **Declarație făcută în seara zilei de 11 decembrie**, Bruxelles, 11 decembrie 2008.

³⁵ Stravros Dimas, Comisarul European pentru Mediu, a declarat, la 1 decembrie 2008, la Conferința Națiunilor Unite pe tema încălzirii globale, care avut loc la Poznan, în Polonia: „*Criza financiară a scos în evidență cât de periculos este să ignorăm avertismentele evidente. Nu ne putem permite să repetăm această greșeală în cazul schimbărilor climatice dacă dorim să evităm ca acestea să aibă în următoarele decenii consecințe economice și sociale grave, probabil catastrofale*”.

³⁶ **Conferința O.N.U. pentru schimbările climatice**, Poznan, 1-12 decembrie 2008.

³⁷ Prin Pachetul legislativ adoptat la Bruxelles, la 11-12 decembrie 2008.

³⁸ La Summit-ul de la Bruxelles, la 11-12 decembrie 2008.

³⁹ Stravros Dimas, **Declarație făcută la Summit-ul de la Bruxelles**, la 12 decembrie 2008.

support, although both at the ECOFIN²⁷ meeting and during the debates prior to the European Summit in Brussels, certain reservations have been expressed.²⁸ Before the Summit in Brussels, France and Britain have called for a “*Plan as committed as possible to combat the global financial crisis*”, but Germany has been more cautious, considering that it is the main contributor to the Community budget.²⁹

10. 1.5 percent of European gross domestic product - a contribution required to effectively combat the crisis

The European leaders reunited in Brussels, on 11th -12th of December 2008, discussed the European Commission proposal on “*the economic re-launching plan of 200 billion Euro*”³⁰. Heads of State and Government meeting in Brussels, had to consider ways of promoting the “*economic Plan*”, involving 1.5 percent of European gross domestic product, as they had to overcome Germany’s repeated reserves. To prepare the Winter Summit in Brussels, of 11th -12th of December 2008, Prime Minister Gordon

Brown, President Nicolas Sarkozy and President of the European Commission José Manuel Durão Barroso, met on 8 December 2008 in London, in a MINISUMMIT, during which the three pronounced for *effective and coherent action at the Summit of 11th -12th of December in Brussels*³¹. Even from the first day of the Summit in Brussels,³² compromising solutions were found, giving expression to European Union leaders will to address the issue of combating the financial crisis as “*a priority of all Member States*”³³. After several meetings - at European³⁴ and worldwide³⁵ level - the EU has shown perseverance and determination to promote an agreement on measures to counteract climate change. Legislative package designed to reduce carbon emissions by 20 percent over the next 12 years was voted unanimously by the representatives of the 27 European Union Member States³⁶. Stavros Dimas, European Commissioner for Environment, said - after the unanimous vote of the Member States: “*If all the other countries follow the example of European Union Member States, then our planet is standing a chance.*”³⁷ On April 2, 2009, the leaders of industrialized countries and emerging economies

²⁷ Council of the Ministers of Finance of the European Union.

²⁸ At the Council of the Ministers of Finance of the European Union (ECOFIN Council) meeting, that took place in Brussels, at the beginning of December 2008, the German minister of finance, Peer Steinbrueck, manifested reservations regarding the proposals in „*The Common Document*”, which did not specify „*the concrete effort each country was supposed to make*”.

²⁹ Peer Steinbrueck stated at the ECOFIN meeting that anything above the 32 billion promised for combating the crisis Germany’s effort would be too great.

³⁰ Re-launching Plan published by the European Commission November 26, 2008 (Jose Manuel Durao Barroso, *Op.cit.*, loc.cit.).

³¹ Angela Merkel was – as the daily „*Bild*” noticed - the great absentee of the MINISUMMIT in London. However, the German Chancellor has made her position known before the Summit in Brussels on December 11-12, 2008. Her Excellency has stated that she would not agree with an „*Economic re-launching plan*” that would jeopardize jobs in the energy consuming industries in Germany. “*We cannot be indifferent while jobs in chemical, steel manufacturing industries are being created in the world where environmental legislation is less rigorous than here*” (Angela Merkel, **Statement made on December 8, 2008**, in the „*Bild*”).

³² On December, 11 2008.

³³ Silvio Berlusconi, **Statement made in Brussels on December 11, 2008**.

³⁴ Stavros Dimas, European Environmental Commissioner stated, at the UN Conference on global heating in Poznan, in Poland, on December, 1, 2008: „*The Financial crisis has highlighted how dangerous is to ignore imminent warnings. We cannot afford to repeat this mistake in the case of climate changes if we want to avoid the serious economic, social, probably even catastrophic consequences they may have in the following decades*”.

³⁵ UN Conference on climate changes, Poznan, December, 1-12 2008.

³⁶ At the Summit in Brussels, on December 11-12, 2008.

³⁷ Stavros Dimas, **Statement at the Summit in Brussels**, on December 12 2008.

³⁸ The Summit of G20 in London, on April 2, 2009.

La 2 aprilie 2009, liderii țărilor industrializate și economiilor emergente au decis să acționeze împreună în vederea limitării efectelor crizei financiare globale⁴⁰. Barak Obama, președintele Statelor Unite, a propus să crească rolul Fondului Monetar Internațional pentru a fi în măsură să sprijine acele țări aflate în dificultate; Nicolas Sarkozy, președintele Franței, a propus să se promoveze soluții mai eficiente în domeniul controlului internațional asupra sistemului financiar; unii lideri ai economiilor emergente au propus să se aprobe o sumă importantă în scopul sprijinirii țărilor în curs de dezvoltare⁴¹; toți liderii au acceptat ideea că trebuie facilitată dezvoltarea

comerțului internațional⁴², ca un important stimulent al creșterii productivității în toate sectoarele economiei din întreaga lume⁴³.

Putem constata că la nivel național și internațional unele măsuri au fost adoptate pentru combaterea efectelor crizei financiare globale. Uniunea Europeană s-a dovedit eficientă nu numai prin inițiativele avute, dar, mai ales, prin măsurile concrete adoptate pentru limitarea efectelor acestei crize. Este neîndoielnic că – în circumstanțele actuale – efectele crizei financiare vor putea fi limitate și chiar eliminate dacă instituțiile naționale, europene și universale vor acționa eficient⁴⁴.

⁴⁰ Summit-ul G20 de la Londra din 2 aprilie 2009.

⁴¹ Ban Kee Moon, Secretarul general al Națiunilor Unite, a propus o mie miliarde de dolari, sprijin financiar pentru țările în curs de dezvoltare.

⁴² A fost un acord să crească contribuția financiară a statelor pentru dezvoltarea comerțului internațional.

⁴³ Unii lideri ai G20 – și în special din Brazilia și India – au subliniat că pe această cale șomajul va fi redus, iar economia se va reface.

⁴⁴ A se vedea concluziile G20, la Summit-ul de la Londra din 2 aprilie 2009.

had decided to act together, in order to limit the effects of the global financial crisis³⁸. Barak Obama, the president of the United States, has proposed to reinforce the role of the International Monetary Fund to be able to support effectively some countries in difficulty; Nicolas Sarkozy, the president of France, has suggested to find out better solutions in the field of international control on financial system; some leaders of emerging economies have proposed to be approved an important financial amount, in order to help developing countries³⁹; and all leaders accepted the idea to facilitate the development of

international trade⁴⁰, as an important stimulant of the increased productivity in all sectors of the economy all over the World⁴¹.

We can see at national and international level some important measures taken on combating the effects of global financial crisis. The European Union has proved effective not only by the initiatives taken, but above all by the concrete measures taken to limit the effects of this crisis.

There is a hope that - under the current circumstances - the financial crisis will be limited and even eliminated if all institutions at national⁴², european and international level would act effectively⁴³.

³⁹ Ban Kee Moon, the Secretary General of the United Nations, has proposed 1000 billion dollars, as financial support for developing countries.

⁴⁰ Was an agreement to increase financial contributions of the states for the development of international trade.

⁴¹ Some leaders of G20 – and in particular from Brazil and India – have underlined that in this way unemployment would be reduced and the economy would be recovered.

⁴² The states, first of all.

⁴³ See the conclusions of the G20 Summit, in London, on April 2, 2009.